

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] sustinere sit præcipuus actus eius? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Utrum sustinere sit principalis actus fortitudinis?

622

*sup ar 3.
cor. & in
fra ar 8.*

*cor. et a.
10. ad 3.*

*et a. 11.
ad 1. &*

*q. 124. a.
2 ad 3. et*

*q. 141. a.
2. & 3.*

*cor. & 3.
d. 33. q. 2*

*a. 3. ad 6
et q. 3. a.*

*2. q. 1. co.
& vir. q.*

*1. ar. 12.
cor. co 2.*

** c. 3. cir.
fin. 10. 5.*

*+ c. 9. cir.
princ. 10.*

*mo 5.
* a 3 hu-*

*ius qu.
+ ca. 9. in*

*princ. 10.
mo 5.*

AD sextum sic proceditur. Videtur, quod sustinere non sit principalis actus fortitudinis. Virtus enim est circa difficile & bonum, ut dicitur in * 2. Eth. Sed difficilius est aggredi, quam sustinere. Ergo sustinere non est præcipuus actus fortitudinis.

¶ 2 Præterea, Maioris potentie esse videtur, quod aliquid possit in aliud agere, quam quod ipsum ab alio non immutetur. Sed aggredi est in aliud agere, sustinere autem est immobiliter perseverare. Cum ergo fortitudo perfectionem potentie nominet, videtur quod magis ad fortitudinem pertineat aggredi, quam sustinere.

¶ 3 Præterea, Magis distat ab vno contrariorum aliud contrarium, quam simplex eius negatio. Sed ille qui sustinet, hoc solum habet, quod non timet: ille autem qui aggreditur, contrarie mouetur timenti, quia insequitur. Ergo videtur quod cum fortitudo retrahat maxime animum a timore, magis pertineat ad eam aggredi, quam sustinere.

SED contra est, quod Philosophus ¶ dicit in tertio Ethicorum, quod in sustinendo tristitias, maxime aliqui fortes dicuntur.

RESPONDEO dicendum, quod sicut supra dictum * est, & Philosophus ¶ dicit in 3. Ethic. Fortitudo est magis circa timores reprimendos, quam circa audacias moderandas. Difficilius enim est timorem reprimere, quam audaciam moderari: eo quod ipsum periculum, quod est obiectum audacie, & timoris, de se confert aliquid ad repressionem audacie, sed operatur ad augmentum timoris. Aggredi autem pertinet ad fortitudinem, secundum quod moderatur audacia: sed sustinere sequitur repressionem timoris. Et ideo principalior actus fortitudinis est sustinere, id est immobiliter sistere in periculis, quam aggredi.

Ad primum ergo dicendum, quod sustinere est difficilius.

facilius quàm aggredi, triplici ratione. Primo quidē, quia sustinere videtur aliquis ab aliquo fortiori inuadente. Qui autem aggreditur, inuadit per modū fortioris. Difficilius autem est pugnare cum fortiori, quàm cum debiliori. Secundò, quia ille qui sustinet, iam sentit pericula imminencia: ille autem qui aggreditur, habeat ea vt futura. Difficilius autem est non moueri à præsentibus, quàm à futuris. Tertio, quia sustinere importat diurnitatem temporis; sed aggredi potest aliquis ex subito motu. Difficilius autem est diu manere immobilem, quàm subito motu moueri ad aliud quod arduum. Vnde Philosophus dicit * In tercio Ethicorum, quòd quidam sunt præuolantes ante pericula: in ipsis autem discedunt. Fortes autem è contrario se habent.

c. 8. to. 5.

Ad secundum dicendum, quòd sustinere importat quidem passionem corporis, sed actum animæ fortissime inhaerentis bono. Ex quo sequitur quòd non cedat passioni corporali iam imminenti. Virtus autem magis attenditur circa animam, quàm circa corpus.

Ad tertium dicendum, quòd ille qui sustinet, non timet præsentem iam causa timoris, quam non habet præsentem ille qui aggreditur.

ARTIC. VII.

Vtrum fortis operetur propter bonum proprii habitus?

AD septimum sic proceditur. Videtur, quòd fortis non operetur propter bonum proprii habitus. Finis enim in rebus agendis, etsi sit prior in intentione, est tamen posterior in executione. Sed actus fortitudinis in executione est posterior, quàm ipse fortitudinis habitus. Non ergo potest esse quòd fortis agat propter bonum proprii habitus.

623

¶ 2 Præterea, August. dicit 13. * de Trinit. Virtutes quas propter solam beatitudinem amamus, sic persuadere quidam nobis audent, scilicet (dicendo eas propter se appetendas) vt ipsam beatitudinem nõ amemus. Quòd si faciunt, etiam ipsas vtique amare desi-

c. 8. à me. to. 3.